

Nye regler for solarievirksomheter

Denne StrålevernInfoen omhandler nye krav i strålevernforskriften § 36, som gjelder for solarier som tilbys til kosmetisk formål. Kravene gjelder for solstudioer, men også for treningssentre, frisører, hudsalonger, arbeidsplasser og lignende som tilbyr bruk av solarier.

Fra 1. januar 2016 skal ansvarlig for daglig drift av solariet, samt ansatte med kundekontakt ha bestått en kunnskapsprøve - «Solarieprøven». Og fra 1. januar 2017 må alle virksomheter som tilbyr solarium ha et tilfredsstillende system for alderskontroll. De nye kravene kommer i tillegg til allerede eksisterende krav.

Forut for de nye kravene ble 18-års aldersgrense innført allerede i 2012. Fra og med 1. januar 2015 er det et krav at kundene skal informeres om relevante risikofaktorer ved solariebruk.

Illustrasjonsfoto. (@Cyril Comtat/Fotolia)

18-års aldersgrense

Siden 1. juli 2012 har det vært forbudt å tilby solarium til kosmetisk formål ved salg, utleie eller bruk til personer under 18 år.

Informasjonsbrosjyre til alle kunder

Fra og med 1. januar 2015 er det et krav at virksomheten skal informere den enkelte kunde om relevante risikofaktorer ved solariebruk.

Informasjon om relevante risikofaktorer, betyr bl.a. at kunden skal få informasjon tilpasset sin hudtype. Strålevernet har utarbeidet informasjonsbrosjyren [«Dette bør du vite før du tar solarium»](#) som alle

solariekunder må bekrefte at de har mottatt og lest før de tar solarium første gang. Prosedyren må gjentas årlig.

Informasjonsbrosjyren kan gis til kunden i papirversjon, alternativt kan innholdet i brosjyren bakes inn i en elektronisk løsning, f.eks. i samme system som benyttes for elektronisk adgangskontroll (se avsnitt «System for alderskontroll»). Dersom virksomhetene ønsker å formidle informasjonen gjennom et annet medium, som f.eks. video eller interaktiv film, er dette mulig så lenge det kan dokumenteres at kunden bekrefter å ha mottatt informasjonen.

Virksomhetene må kunne dokumentere ovenfor tilsynsmyndighetene at informasjonskravet er oppfylt ved den enkeltes kundes signatur eller ved avkrysning i elektronisk løsning på at informasjonen er mottatt.

Virksomheter som ønsker innholdet i informasjonsbrosjyren til bruk i elektronisk løsning, bes ta kontakt med Strålevernet for å få tilsendt materialet i egnet filformat.

Strålevernet har fått trykket opp et begrenset opplag av informasjonsbrosjyren. Disse kan bestilles av små og mellomstore solarievirksomheter, så langt lageret rekker. Bestilling sendes på e-post til solarier@nrpa.no - husk å oppgi leveringsadresse og ønsket antall.

Revidert advarselsplakat

Det har lenge vært et krav i strålevernforskriften at virksomheter skal ha oppslag med advarselstekst og verneregler i samsvar med den europeiske solariestandard, lett synlig i lokalet. Dette kravet gjelder fortsatt.

Strålevernet har lansert en revidert [advarselsplakat](#) som kan brukes av solarievirksomhetene.

Solarieprøven

Fra 1. januar 2016 skal ansvarlig for daglig drift av solariet og ansatte med kundekontakt ha bestått en kunnskapsprøve. Prøven har en gyldighet på fem år. Informasjon om denne kunnskapsprøven - «Solarieprøven», finner du på <http://www.solarieproven.no/>. Der finner du også «Solarieopplæringen», som er et nettbasert selvstudium som inneholder alt du trenger for å bestå «Solarieprøven».

«Solarieprøven» og «Solarieopplæringen» driftes av Norsk Test AS, og spørsmål rundt det praktiske med gjennomføringen av prøven og opplæringen, som f.eks. å finne nærmeste testsenter som tilbyr prøven, rettes til dem på tlf. 78 97 35 00 eller e-post support@norsktest.no.

System for alderskontroll

Fra 1. januar 2017 må alle virksomheter som tilbyr solarium ha et tilfredsstillende system for alderskontroll.

Ikrafttredelsesdato for kravet til system for alderskontroll ble utsatt fra 1. juli 2016 til 1. januar 2017 (ved kongelig resolusjon 11. mai 2016). Utsettelsen er begrunnet med at solariumsbransjen skal få tilstrekkelig tid til å innrette seg.

Et system for alderskontroll består av to komponenter: en forhåndskontroll av kundens alder og en etterfølgende adgangskontroll.

Følgende løsninger anses som tilfredsstillende:

- Heltidsbetjening, eller delvis betjening kombinert med etterfølgende elektronisk adgangskontroll.
- Videoautomat med dokumentleser tilknyttet kundesenter.
- Annen type forhåndskontroll og registrering kombinert med etterfølgende elektronisk adgangskontroll.

Det er opp til den enkelte virksomhet å velge den løsning og det system for alderskontroll som passer virksomheten, så fremt det i tilstrekkelig grad kontrollerer og sikrer at personer under 18 år ikke gis adgang til solarium. Systemet må kunne dokumenteres ved et stedlig tilsyn.

Virksomheten skal redegjøre for systemet i sin melding til Statens strålevern, jf. strålevernforskriften § 12. Systemet må ivareta brukernes personvern.

Hvordan oppfylle kravene i praksis?

De nye og eksisterende kravene i strålevernforskriften § 36 må forstås i sammenheng.

Virksomheter som benytter en elektronisk løsning for alderskontroll, kan benytte samme system for å oppfylle kravet om informasjon til den enkelte kunde om risikofaktorer ved solariebruk.

Det er videre nær sammenheng mellom kompetansekravet og valg av løsning for å oppfylle informasjonskravet. Enhver betjening som har kontakt med kundene i forbindelse med solingen, f.

eks. deler ut informasjonsbrosjyrer til kundene, har kundekontakt, og må følgelig ha bestått Solarieprøven. Dette gjelder uavhengig av om man har betjent i hele åpningstiden eller for eksempel bare noen timer pr. uke.

Nedenfor beskrives eksempler på hvordan kravene om tilfredsstillende system for alderskontroll, informasjon til kunder og bestått kunnskapsprøve, kan oppfylles der det er heltidsbetjening, deltidsbetjening og der det er ubetjent.

Heltidsbetjente solarier:

- Betjeningen kontrollerer kundens alder ved oppmøte (gyldig legitimasjon: førerkort, pass eller bankkort med bilde), for deretter å kun slippe inn de som er over 18 år.
- Betjeningen gir kundene informasjonsbrosjyren, og sørger for en bekreftelse fra den enkelte kunden (ved kundens signatur) på at informasjon er gitt. Dette skal gjøres før kundene tar solarium første gang, og deretter gjentas årlig.
- Virksomheten må holde oversikt over hvilke kunder som har mottatt informasjon, og virksomheten må også ha et system for å ivareta kravet til årlig repetisjon. Overholdelse av informasjonskravet skal være dokumenterbart ovenfor tilsynsmyndighetene.
- Den som er ansvarlig for daglig drift av solarieret, samt betjening som utfører alderskontroll, gir informasjon til kunder og ellers har kontakt med kundene i forbindelse med solingen, må ha bestått Solarieprøven.

Delvis betjente solarier:

- Betjeningen kontrollerer kundens alder ved personlig oppmøte i den betjente åpningstiden (gyldig legitimasjon: førerkort, pass eller bankkort med bilde), og kunden får utdelt adgangsbrikke e.l. som senere benyttes for adgang til solarieret.
- Betjeningen gir kundene informasjonsbrosjyren, og sørger for en bekreftelse fra den enkelte kunden (ved kundens signatur) på at informasjon er gitt.

- Dette skal gjøres før kundene tar solarium første gang, og deretter gjentas årlig.
- Virksomheten må holde oversikt over hvilke kunder som har mottatt informasjon, og virksomheten må også ha et system for å ivareta kravet til årlig repetisjon. Overholdelse av informasjonskravet skal være dokumenterbart ovenfor tilsynsmyndighetene.
 - Etter at det er utført kontroll av kundens alder, kan det benyttes ulike teknologiske løsninger for etterfølgende adgangskontroll (f.eks. bruk av nøkkel, adgangsbrikke/-kort kombinert med en individuell kode, innlogging med mobilnummer og kode/passord, bank- eller kredittkort e.l.). Det er derimot ikke tilstrekkelig med en kodelås der alle kundene benytter samme kode, fordi en felles pinkode lett kan bli allment kjent.
 - Den som er ansvarlig for daglig drift av solariet, samt betjening som utfører alderskontroll, gir informasjon til kunder og ellers har kontakt med kundene i forbindelse med solingen, må ha bestått Solarieprøven.
- ulike teknologiske løsninger for etterfølgende adgangskontroll (f.eks. bruk av nøkkel, adgangsbrikke/-kort kombinert med en individuell kode, innlogging med mobilnummer og kode/passord, bank- eller kredittkort e.l.). Det er derimot ikke tilstrekkelig med en kodelås der alle kundene benytter samme kode, fordi en felles pinkode lett kan bli allment kjent.
- Informasjon til kunder kan gis i forbindelse med forhåndsregistrering, og kunden bekrefter ved avkrysning at informasjon er gitt. Virksomheten må holde oversikt over hvilke kunder som har mottatt informasjon, og virksomheten må også ha et system for å ivareta kravet til årlig repetisjon (f.eks. kan systemet for adgangskontrollen settes opp slik at adgangsbrikker o.l. programmeres til å virke i ett år etter at informasjon er gitt). Overholdelse av informasjonskravet skal være dokumenterbart ovenfor tilsynsmyndighetene.
 - Den som er ansvarlig for daglig drift av solariet, må ha bestått Solarieprøven.

Ubetjente solarier:

- Ved registrering av kunder og alderskontroll via internett, må det anvendes innloggingsmetoder som sikkerhetsmessig er på nivå med de som benyttes i ID-porten (BankID m.fl.).
- Dersom legitimasjon (førerkort, pass eller bankkort med bilde) skal leses elektronisk, må det benyttes en dokumentleser spesielt beregnet på dette. Dokumentleser må anvendes i kombinasjon med videoautomat, for å sikre at rette vedkommende gis adgang.
- Det anses ikke som god nok elektronisk alderskontroll at kunden betaler med et kreditt- eller debetkort, selv om man må være over 18 år for å få kredittkort eller alderen til debetkortets eier kan leses ut av kortet, da man ikke har noen kontroll på at det er kortets faktiske eier som bruker det.
- Etter at det er utført en tilfredsstillende forhåndskontroll av alder, kan det benyttes

Aktuelle lenker

«Dette bør du vite før du tar solarium» - informasjonsbrosjyre for solariekunder: <http://www.nrpa.no/filer/cd312cdeb0.pdf>

Ny, revidert plakat med advarselstekst og verneregler: <http://www.nrpa.no/filer/83da8fd49f.pdf>

Solarieprøven: <http://www.solarieproven.no/>

Strålevernforskriften: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2010-10-29-1380>

Veileder 3 for solarieeiere finnes på regelverksiden: <http://www.nrpa.no/regelverk>

Strålevernets temasider om solarium: <http://www.nrpa.no/solarium>

Strålevernets liste over tillatte solariemodeller: <https://ems.nrpa.no/solarieliste>